

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2000-2001

12 juni 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

ACTUELE VRAGEN

Inhoud

Nr. 52

Dinsdag 12 juni 2001

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de aangekondigde doorlichting van de socialehuisvestingssector	1
Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over maatregelen tegen agressie op bussen van De Lijn	2
Actuele vraag van de heer Eloi Glorieux tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de terugname van groene stroom door de intercommunales in het kader van het Elektriciteitsdecreet	4
Actuele vraag van de heer Kris Van Dijck tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs in het Arabisch voor kinderen van Marokkaanse afkomst	5
Actuele vraag van de heer André Denys tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs in het Arabisch voor kinderen van Marokkaanse afkomst	5
Regeling van de werkzaamheden	8

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.47 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht : gezondheidsredenen ;

Didier Ramoudt : buitenslands ;

Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 82)

Actuele vraag van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de aangekondigde doorlichting van de socialehuisvestingssector

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Heeren tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de aangekondigde doorlichting van de socialehuisvestingssector.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, vorige week werd er een doorlichting aangekondigd van de werking van de socialehuisvestingsmaatschappijen. Op basis van de krantenberichten heb ik begrepen dat de minister na een grondige audit van twee jaar de werking wil evalueren. Hij wil in functie daarvan al dan niet erkenningen verlenen. In het laatste geval zou men moeten overgaan tot een fusie.

Mijnheer de minister, blijkbaar is dit een initiatief naast de vele andere die door uw collega's van de Vlaamse regering werden genomen. Initiatieven die de efficiëntie van socialehuisvestingsmaatschappijen bevorderen, kan men enkel toejuichen. We mogen echter de kandidaat-huurder, -koper of de zittende huurder niet vergeten. Een termijn van twee jaar lijkt me bijzonder lang.

Welke criteria en welke weging zult u hanteren om binnen de audit een selectie te maken ? Wat zal de correlatie zijn met de andere reeds gegunde audits ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de vraag over dit onderwerp komt natuurlijk niet onverwacht. De afgelopen weken waren er herhaaldelijk discussies over de rol van de socialehuisvestingsmaatschappijen en de appreciatie die men daarvoor heeft. Het is belangrijk dat deze sector in stand wordt gehouden en dat de geloofwaardigheid ervan bij de publieke opinie en de 70.000 ingeschrevenen die zoeken naar een woning, gehandhaafd blijft. Dat is voor mij essentieel.

Het kan niet dat een groot aantal burgers, die hopen en verwachten om gehuisvest te worden, door een aantal verklaringen of onopgehelderde zaken, hun geloof kwijtraken. Het is de bedoeling om aan de publieke opinie en het beleid antwoorden te bieden. We hebben dan ook besloten alle 118 maatschappijen aan een doorlichting te onderwerpen.

Mevrouw Heeren, u hebt zelf een aantal parameters opgesomd. Ik heb die ook in de persmededeling gegeven. Ze zijn echter niet de enige. We zullen aan het bureau dat de opdracht krijgt, vragen dat het ook eigen parameters gebruikt.

Het bureau zal onafhankelijk werken. Het zal dus niet de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zijn die het onderzoek uitvoert. Het zal in september worden aangeduid, nadat we afspraken hebben gemaakt met de administratie, de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, en de socialehuisvestingsmaatschappijen over een deel van de parameters.

Dat onafhankelijk bureau heeft in het najaar en in het voorjaar van volgend jaar de tijd om de huisvestingsmaatschappijen te toetsen en gegevens te verzamelen over hun economische en sociale rentabiliteit, de wijze waarop de toewijzing gebeurt, en

Van Grembergen

de wijze waarop de doelstellingen worden nagestreefd. Het is uiteraard de bedoeling dat de socia-lehuisvestingsmaatschappijen mee een motor zijn bij de creatie van de 15.000 woningen die de Vlaamse regering met haar beleid nastreeft.

Dit alles moet begin volgend jaar worden afgerond. De einddiscussie zou rond moeten zijn tegen het einde van 2002. Het totale onderzoek zal dus hoogstens een jaar duren, waarna snel conclusies kunnen worden getrokken.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : De geloofwaardigheid van de sector staat inderdaad op het spel. Daarom hecht ik bijzonder veel belang aan objectieve criteria. Die kunnen ervoor zorgen dat de studie ook echt gehanteerd kan worden in de toekomst. Ik hoop dat deze audit, de zoveelste in deze sector, zal worden uitgevoerd en gebruikt. In het verleden werden immers al vele miljoenen uitgegeven. Dit is een zinvolle studie, maar ze moet dan ook gebruikt worden.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Ik laat dit onderzoek uitvoeren zonder enig vooroordeel of verdenking. Deze sector is ongemeen belangrijk in een land waarin elke burger droomt van een eigen huis. Een deel van die burgers zal dat huis nooit op eigen kracht kunnen verwerven. Toch koesteren ook zij het verlangen om veilig te kunnen wonen in een eigen huis. Het essentiële doel is dus de sociale huisvesting veilig te stellen en definitief een goede opdracht mee te geven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over maatregelen tegen agressie op bussen van De Lijn

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Dewinter tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en

Energie, over maatregelen tegen agressie op bussen van De Lijn.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de jongste 48 uur zijn er opnieuw een aantal incidenten geweest op bussen van De Lijn in het Antwerpse. Er viel telkens ook minstens een gewonde te betreuren. Dat heeft ook geleid tot stakingen van het personeel van De Lijn.

In het Antwerpse, net zoals in nog andere steden in Vlaanderen, zijn er blijkbaar een aantal zwarte lijnen, waarop zich heel wat problemen voordoen. Het personeel wil die lijnen niet meer bedienen. Chauffeurs weigeren er nog te rijden omwille van het geweld en het vandalisme waarmee ze worden geconfronteerd.

In het verleden werd u hierover al herhaaldelijk ondervraagd, ook door onze fractie. Bij elk incident kondigt u een aantal maatregelen aan. In de praktijk blijken die echter onvoldoende te zijn om het geweld een halt toe te roepen. Daarom schuiven de vakbonden, en ook onze fractie, een aantal voorstellen naar voren.

Een eerste voorstel is de oprichting van een metro- en busbrigade, die meer nog dan de huidige stewards, de veiligheid op sommige zwarte lijnen kan garanderen. Een tweede voorstel is een betere bescherming van de chauffeurs door een afscherming in plexiglas. Verder zou er camerabewaking kunnen komen op alle bussen en trams waar een verhoogd risico bestaat. Aan buschauffeurs zou hetzelfde speciale statuut kunnen worden gegeven als aan politieagenten, zodat, als zij worden aangevallen, een eventuele veroordeling zwaarder wordt. Een laatste mogelijkheid is het geven van een beperkte politionele bevoegdheid aan de buschauffeurs, waarbij ze vaststellingen kunnen doen die dan blijven gelden tot het tegendeel is bewezen.

We moeten deze mogelijkheden dringend in overweging nemen als we aan de agressie en het geweld op de bussen van De Lijn een einde willen stellen. Ik hoop dat u vandaag meer zult doen dan alleen zaken beloven en herhalen wat u in het verleden hebt gezegd. Ik hoop dat u een aantal concrete maatregelen bekend zult maken die binnen een zeer korte tijdsspanne kunnen worden uitgevoerd. Alleen op die manier kunnen de chauffeurs en de reizigers beschermd worden tegen de terreur van

Dewinter

sommige enkelingen en bendes die het openbaar vervoer steeds meer in het gedrang brengen.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, elk geval van agressie is er een teveel. Laat dat duidelijk zijn. Het aantal gevallen van agressie daalt wel, in tegenstelling tot de indruk die hier wordt gewekt.

Er zijn al heel wat maatregelen genomen en er zijn er nog een aantal in voorbereiding. Momenteel is de aanwerving van 81 controleurs lopende. Bovendien gebeurt de installatie van camera's. Het proefproject is afgerond en daaruit blijkt dat waar een camera is geïnstalleerd, er zich nog geen gevallen van agressie hebben voorgedaan. Dat betekent natuurlijk niet dat als we alle bussen met camera's uitrusten, er geen agressie meer zal zijn. Dat zou een voorbarige conclusie zijn. Ten derde wordt onderzocht en test men de afscherming van de chauffeurs met plexiglas of een ander materiaal. Dat moet wel gebeuren in overleg met het personeel zelf en de vakbonden omdat niet iedereen daar voorstander van is omwille van andere nadelen.

We moeten er ook over waken dat we geen fout beeld creëren. Zoals ik al zei, is elk geval van agressie er een teveel. Het is wel duidelijk dat het aantal gevallen daalt. De Lijn moet alle mogelijk inspanningen doen via het nemen van infrastructuurele maatregelen, opleiding van het personeel en, bij agressie, het voorzien in nazorg. Het is wel zo dat het in eerste instantie de opdracht van de overheid in haar geheel is om dit probleem aan te pakken. De Lijn kan niet in de plaats treden van de politie en juridische diensten. Dat is een taak van de politie en het gerecht zelf.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, ik hoor weinig nieuws in uw antwoord. U zegt wel dat u bepaalde maatregelen sneller in voege wenst te brengen. Ik leg er de nadruk op dat de huidige incidenten op dezelfde lijnen, in dezelfde buurten en op dezelfde plaatsen voorvallen. In Antwerpen kent iedereen de zwarte lijnen, namelijk lijn 6, lijn 34 en tram 3. De reizigers durven die nauwelijks nog te gebruiken omwille van de agressie, de bendes en de problemen daarmee en toch is er te weinig toezicht. Hoe verklaart u anders dat er op zaterdagavond een ernstig incident gebeurt op lijn 6

met een staking tot gevolg en dat 24 uren later op dezelfde lijn weer een incident gebeurt ? Dit kan niet. Er is hier duidelijk een gebrek aan toezicht en een gebrek aan initiatieven van De Lijn. De Lijn had voor deze lijn in politieel en ander toezicht moeten voorzien. Het feit dat deze incidenten zich op minder dan 24 uur op dezelfde plaats, op dezelfde lijn en in dezelfde omstandigheden kunnen voordoen, bewijst dat het bestaande toezicht niet volstaat.

Blijkbaar is men blind voor bepaalde feiten. Blijkbaar durft men niet onder ogen te zien dat bende-geweld op een gestructureerde manier verantwoordelijk is voor het verstoren van de openbare orde in en rond het Antwerpse busvervoer.

Men moet die feiten onder ogen durven zien. De gebeurtenissen van de laatste 48 uren benadrukken meer dan ooit dat men hier specifiek tegen moet durven optreden.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Dewinter, u concludeert dat hier niet tegen wordt opgetreden. Ik kan u met zekerheid zeggen dat dit wel gebeurt. Dergelijke gebeurtenissen zullen in de toekomst echter nooit kunnen worden vermeden. Het is een vergissing te denken dat het mogelijk is om een openbaar vervoer zonder vormen van agressie te organiseren.

De conclusie dat er niets wordt gedaan, is totaal onjuist. Er zijn al heel wat acties ondernomen. Die acties gebeuren steeds in systematisch overleg met het personeel. Het personeel heeft hier trouwens alle begrip voor.

Ik wil hier nog even van de gelegenheid gebruik maken om het personeel van De Lijn te bedanken. Op bepaalde lijnen moeten die mensen in moeilijke omstandigheden werken. Vaak hebben die omstandigheden minder te maken met de agressie op het openbaar vervoer dan met de omstandigheden waarin het openbaar vervoer dient te functioneren. Op vele plaatsen is de doorstroming verre van optimaal.

Er zijn al heel wat afspraken gemaakt. Er zijn controleurs. Er zijn camera's. Er is een goede opleiding die rekening houdt met alle aspecten van het beroep. Er is een noodbelsysteem. Er worden afspraken gemaakt met de politiediensten en met het gerecht.

Stevaert

Het is mogelijk dat de frequentie van de incidenten op een aantal lijnen hoger ligt. Desondanks wil ik hier nogmaals duidelijk stellen dat het aantal incidenten is gedaald. Hoewel er zich het voorbije weekend twee incidenten hebben voorgedaan, mag men niet de indruk wekken dat het aantal incidenten drastisch stijgt.

Ik meen dat de vakbonden, de directie en het personeel van De Lijn samen het nodige doen om deze problemen in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, u beweert dat het aantal incidenten daalt. Ik durf dit te betwijfelen. Ik heb namelijk vastgesteld dat de vakbonden en de personeelsleden van De Lijn in Antwerpen zich bijzonder boos hebben gemaakt omdat de directie de feiten in de doofpot wou steken. Om de bevolking niet te verontrusten en om niet opnieuw de indruk te wekken dat het aantal feiten stijgt, heeft de directie de politiediensten zelfs gevraagd om geen melding te maken van de feiten van het afgelopen weekend. De vakbonden hebben dit ook aan een aantal kranten verklaard. Ik hoop dat u de doofpotpolitiek van De Lijn in Antwerpen afkeurt. We moeten de feiten die zich voordoen met de grootst mogelijke openheid behandelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Eloi Glorieux tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de terugname van groene stroom door de intercommunales in het kader van het Elektriciteitsdecreet

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Glorieux tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de terugname van groene stroom door de intercommunales in het kader van het Elektriciteitsdecreet.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, op het vlak van de energie is het verhogen van het aandeel van de duurzame, hernieuwbare energie een van de belangrijkste beleidsdoelstellingen van deze regering.

Om deze doelstelling te realiseren, heeft de Vlaamse regering een aantal maatregelen getroffen. Een van die concrete maatregelen is het subsidiëren van particulieren die zonnepanelen op hun dak installeren. Het gaat hier zowel om mensen die met zonneënergie stroom produceren als om mensen die op deze manier water verwarmen.

De subsidie van de Vlaamse overheid bedraagt 50 procent. Deze subsidie wordt door de elektriciteitsmaatschappijen met 25 procent aangevuld. Het is uiteraard de bedoeling dat die mensen stroom kunnen aftappen van het gewone elektriciteitsnet op de momenten dat ze minder stroom opwekken met hun installatie. Wanneer ze anderzijds meer groene stroom produceren dan ze zelf consumeren, kunnen ze die stroom verkopen aan het net.

Volgens een artikel in De Standaard van gisteren zou de intercommunale Intergem hebben geweigerd die groene stroom terug te kopen. Het gaat hier om een gezin dat heel bewust besloten had om een zonneënergie-installatie op het dak te installeren, die ongeveer zou voldoen aan het gebruik van het gezin zelf. Gevolg hiervan is dat deze mensen het ene jaar iets minder zelf opwekken dan ze verbruiken, en dus stroom van het net afnemen, terwijl ze het andere jaar iets meer groene stroom opwekken dan ze verbruiken, en dus dat overschot aan het net zouden verkopen.

Klopt het dat intercommunales als Intergem weigeren dat overschot aan groene stroom over te nemen ? Zo ja, wat meent u daaraan te moeten veranderen, in het kader van onze beleidsdoelstellingen ?

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Glorieux, het probleem dat u aankaart, valt onder de aanbevelingen van 8 juli 1998 van het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas. De aanbeveling komt erop neer dat mensen die elektriciteit produceren door middel van fotovoltaïsche cellen, die terug kunnen leveren aan het net indien het hier gaat over een productie van minder van 3 kilowatt. Op bepaalde momenten wordt er inderdaad meer geproduceerd dan dat gezin afneemt. Maar in totaal mag het niet zo zijn dat er meer aan het net

Stevaert

wordt geleverd dan er wordt genomen van het net. Dat is de aanbeveling van deze federale instantie.

Bij het voorbeeld dat u aanhaalde gaat het over 3,6 kilowattuur. Strikt genomen valt dit dus niet onder de aanbeveling. Maar ik verbind me ertoe om contact op te nemen met de intercommunale en er met haar over te praten. Meer nog, in het Vlaamse decreet ter vrijmaking van de energiemarkt is in de mogelijkheid voorzien dat de groene stroom zich gratis kan verplaatsen op het net. Dat doen we om een markt van groene stroom in Vlaanderen te kunnen realiseren. Er is geen sprake van een hoofdstuk over de terugnameplicht. In een vrije markt kunnen de mensen onderhandelen met hun energieleverancier om hier afspraken over te maken. Het lijkt me zinvol om een kader daarvoor te scheppen, waarbij er, volgens bepaalde regels, een of andere vorm van terugnameplicht zou zijn. We moeten er natuurlijk over waken dat dit goed wordt geregeld, dat er geen netverstoring of technische problemen ontstaan. We moeten er anderzijds voor zorgen dat deze markt van groenestroomproductie ook op het niveau van het gezin kan worden gerealiseerd.

Ik zal dus met de intercommunale praten over dit probleempje. Strikt juridisch gezien heeft de intercommunale het gelijk aan haar kant. Maar misschien zijn er mogelijkheden om de intercommunale te overtuigen en tot een oplossing te komen, in afwachting van de realisatie van de vrije markt. Het gaat hier nu over een federale bevoegdheid. Als de vrije markt gerealiseerd is, dan verandert de bevoegdheid van het Controlecomité de facto. We moeten bekijken welke instrumenten wij hier kunnen ontwikkelen, indien nodig, ter begeleiding hiervan, en wat de verhouding is tot groenestroomcertificaten en dergelijke.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik apprecieer uw engagement terzake. Het is inderdaad absoluut noodzakelijk dat er een regeling komt inzake de terugnameplicht. Ik ging ervan uit dat dit ook als dusdanig in het Elektriciteitsdecreet was opgenomen, maar ik zal me waarschijnlijk dan wel vergist hebben. In ieder geval is het zeker nodig dat we dit snel decretaal verankeren of via een andere regeling mogelijk maken. Producenten van duurzame energie, ook als het kleine producenten of particulieren zijn, moeten daarvoor beloond worden. Ze moeten dus hun overschot aan groene stroom tegen voor-

delige terugbetalingstarieven aan het net kunnen leveren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Kris Van Dijk tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs in het Arabisch voor kinderen van Marokkaanse afkomst

Actuele vraag van de heer André Denys tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs in het Arabisch voor kinderen van Marokkaanse afkomst

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren Van Dijk en Denys tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over onderwijs in het Arabisch voor kinderen van Marokkaanse afkomst.

De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk (*Op de tribune*) : Mevrouw de minister, onlangs hebt u een werkbezoek afgelegd in Marokko. U bent teruggekomen met een samenwerkingsakkoord dat werd ondertekend door uzelf en door de Marokkaanse minister van Onderwijs. Wanneer we die samenwerkingsovereenkomst hebben bekeken, hebben we binnen onze fractie toch wel even de wenkbrauwen gefronst. Deze overeenkomst roept immers een aantal vragen op.

We willen duidelijk stellen dat we er niets op tegen hebben dat er overeenkomsten worden gesloten met andere landen. Laten we echter punt 1 van de overeenkomst even bekijken. Het gaat daar over 'uitbreiding van onderwijs van de Arabische taal en Marokkaanse cultuur aan Marokkaanse jongeren in Vlaanderen, of ze al dan niet de Belgische nationaliteit hebben'. Volgens ons worden er toch wel twee termen door elkaar gehaald. Hier lezen we immers dat het gaat om 'een uitbreiding van onderwijs van de Arabische taal en Marokkaanse cultuur'. Verder in de tekst lezen we echter dat het gaat om 'een uitbreiding in eigen taal en cultuur'. Dat is echt wel een essentiële nuance. Dienaangaande krijgen we dan ook graag enige verduidelijking.

We willen er ook op wijzen dat de Arabische taal niet de taal is van alle Marokkanen in dit land. De

Van Dijk

taal van het merendeel van de Marokkaanse allochtonen die in Vlaanderen wonen, is het Berbers. Het Vlaamse onderwijs mag niet mee in de politiek van de Marokkaanse overheid stappen om een 'verarabisering' op touw te zetten. Als u volgend jaar een overeenkomst sluit met de Turken, moet u er toch ook rekening mee houden dat niet alle Turken Turks spreken. Er bevinden zich immers heel wat Koerden onder deze Turken. Het is dus niet zo eenvoudig om de allochtonen één taal en cultuur toe te wijzen.

Daarnaast zijn er ook een aantal problemen met betrekking tot de taalwetgeving. In de commissie heb ik al vaak gezegd dat ik mijn twijfels heb. Ik weet immers dat veel van deze kinderen thuis hun moedertaal spreken. Ze wonen vaak in wijken waar veel migranten wonen, waar het Nederlands niet de voertaal is. Als ze dan op school komen, is het Nederlands voor hen inderdaad een vreemde taal. Ik weet niet of men hen echt helpt door hun taal daar dan in te voeren. De VU&ID-fractie gaat er immers van uit dat die kinderen in Vlaanderen blijven wonen, en dat ze ook hun toekomst hier moeten uitbouwen.

Mevrouw de minister, druisen deze maatregelen niet in tegen de inburgering die we voorstaan? We trekken enorm veel geld uit opdat zowel de allochtone kinderen als de volwassenen zich op een zo snel en efficiënt mogelijke manier kunnen inburgeren.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mevrouw de minister, zelfs de VLD-fractie was enigszins verast toen we de persmededeling lazen naar aanleiding van uw samenwerkingsakkoord met uw Marokkaanse collega. In die mededeling stond onder meer dat het aanleren van de eigen taal, het Arabisch, geïntensifieerd zou worden.

Er stonden ook nog andere zaken in, waar we het volledig mee eens waren. We zijn het er bijvoorbeeld volledig mee eens dat de Marokkaanse ouders meer zouden worden betrokken bij het onderwijs.

Het eerste punt doet me een beetje denken aan wat de schepen van Onderwijs, mevrouw Van den Bossche, doet in Gent. Zij wil immers lessen in het Arabisch laten inrichten, maar dat is geen goede manier van werken.

Ik ben het niet altijd eens met Agalev-Kamerlid, mevrouw Talhaoui, maar ik deel haar mening in deze zaak. Zij stelt dat het samenbrengen van Marokkaanse en Nederlandstalige kinderen in het Nederlandstalig onderwijs de beste manier is om in een Nederlands taalbad te worden ondergedompeld.

Ik ben me ervan bewust dat er vanuit pedagogische hoek soms voor wordt gepleit om eerst beter onderwijs te verstrekken in de eigen taal en pas daarna een andere taal aan te leren. Ik heb echter ook de onderzoeksrapporten van de onderwijsinspecties gelezen. Daarin staat dat de onderwijsachterstand het beste wordt weggewerkt door bijkomende lessen in taal en in rekenen. Indien we proberen om eerst het Arabisch aan te leren aan Marokkaanse leerlingen, dan slaan we met andere woorden de verkeerde weg in.

Ik sluit me trouwens aan bij de heer Van Dijk. Pragmatisch is het voorstel heel moeilijk uit te werken. We moeten er inderdaad rekening mee houden dat niet alle Marokkanen Arabisch spreken, maar dat een groot aantal Berbers praat. Bij de Turken zouden we voor een gelijkaardig probleem komen te staan, want ook in Turkije worden verschillende talen gesproken. Organisatorisch lijkt het voorstel moeilijk uitvoerbaar.

Het voorstel gaat ook enigszins in tegen de afspraken van het regeerakkoord inzake inburgering. We hebben immers afgesproken om alles op alles te zetten opdat allochtonen zo snel mogelijk onze taal aanleren.

Mevrouw de minister, al deze punten vergen toch enige verduidelijking, vandaar deze vraag.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil er eerst even op wijzen hoe dit akkoord tot stand is gekomen. Mijn voorganger had reeds een aantal bilaterale samenwerkingsakkoorden afgesloten met onder meer Oekraïne, Rusland, China en Cuba. Het is de bedoeling van de Vlaamse regering om deze samenwerkingsakkoorden te heroriënteren door ze te richten op landen waarmee we een gemeenschappelijke band hebben. Dat kan een band zijn omwille van de geschiedenis of van de bevolking. Omwille van de grote groep Marokkaanse leerlingen in het Vlaams onderwijs, werd Marokko uitgekozen voor het afsluiten van dit sa-

Vanderpoorten

menwerkingsakkoord. Het is de bedoeling om ook met Turkije een akkoord af te sluiten.

Enkele weken geleden brachten we een werkbezoek aan Marokko. Dat bezoek heeft geleid tot de ondertekening van een samenwerkingsakkoord. Het is een programma- of raamakkoord dat nog moet worden geconcretiseerd. Het werd ondertekend door mezelf en mijn Marokkaanse collega. Het akkoord omvat inderdaad heel veel punten en behandelt bijna alle onderwijsniveaus : het stimuleren van het kleuteronderwijs, het uitwisselen van ervaringen en expertise in het basisonderwijs, het samenwerken inzake het technisch- en beroepsonderwijs, het uitwerken van alfabetiseringsprojecten, enzovoort.

Een van de puntjes van het akkoord is het onderzoeken op welke manier het 'Onderwijs in de Eigen Taal en Cultuur, OETC' kan worden versterkt. Dit puntje viel vorige week nogal op in de pers. Ik wil u erop wijzen dat het niet nieuw is. 'Onderwijs in de eigen Taal en Cultuur' werd tijdens de jaren zeventig door Europa gepromoot. Het werd niet enkel gericht op Marokko en Turkije, maar ook op een aantal Zuid-Europese landen. Het is met andere woorden een bestaand element van ons Vlaams onderwijs. Een tiental scholen geven reeds OETC in een of andere taal.

De VLOR is het orgaan van de Vlaamse Gemeenschap dat hierover gesprekken voert en dat de inhoud van de lessen bekijkt. Ondertussen werd aan de VLOR gevraagd om te onderzoeken op welke manier het OETC kan blijven bestaan of moet worden bijgestuurd. Het is voor mij duidelijk dat een bijsturing nodig is, al was het maar omdat 'Onderwijs in de Eigen Taal en Cultuur' oorspronkelijk tot stand is gekomen voor die kinderen die ooit zouden reïntegreren in het land van herkomst. Ondertussen is gebleken dat dit niet het geval is en dat er iets moet gebeuren. Het kwam ons goed uit dat de Marokkaanse minister met ons hierover sprak. We waren immers zelf bezig om de zaak eventueel bij te sturen.

Over die bijsturing heb ik een aantal wetenschappelijke onderzoeken gelezen. Ik heb ook mijn licht opgestoken over wat in andere landen gebeurt. Ik ben ervan overtuigd dat het probleem anders moet worden opgevat dan in het verleden. Men moet ervoor zorgen dat de leerkrachten die de lessen geven, bijvoorbeeld Belgen kunnen zijn van Marokkaanse oorsprong. In het verleden nam men

vooral leerkrachten van ginder. Ze verbleven hier dan enkele jaren en keerden dan terug.

De nadruk moet bovendien veel meer op cultuur dan op taal zelf liggen. Het heeft meer met culturele identiteit te maken en veel minder met het aanleren van de vreemde taal.

We moeten ten slotte een voorbeeld nemen aan het Zweedse model. Daar gaat men ervan uit dat ook de autochtone kinderen in een klas waar veel allochtone kinderen zitten, intensief kennis maken met de cultuur van hun klasgenoten. Dat is eveneens een belangrijk element dat we moeten bekijken.

Dit is niet wat de schepen van Gent wil doen. Zij wil vrij ver gaan en de lessen bijna volledig in de vreemde taal geven. Bij het OETC ging het, ook in het verleden, om hoogstens 4 uur per week binnen het bestaande curriculum en met gelden van de Europese Gemeenschap. Dat was dan ook het oorspronkelijke opzet zoals dit in de jaren zeventig tot stand is gekomen.

Dit is niet in tegenspraak met de integratie. Het is juist een element om de integratie te versterken. Kinderen gaan zich zo beter voelen in de school en de klas. Het terugvinden van een culturele identiteit is zeer belangrijk voor kinderen. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de link tussen het thuis- en het schoolmilieu in deze omstandigheden veel gemakkelijker verloopt. Het betrekken van allochtone ouders bij de school is ontzettend belangrijk. We willen de band op deze manier versterken.

We gaan absoluut niet in tegen de integratiegedachte, wel integendeel. We denken er natuurlijk niet aan om verplichtingen op te leggen. Scholen werken wat dit betreft autonoom. Als ze worden geconfronteerd met een populatie waarvan ze denken dat het interessant zou kunnen zijn de culturele identiteit te versterken en de band tussen school- en klasmilieu aan te halen, dan moeten ze daar de kans toe krijgen.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mevrouw de minister, u zult het toch met me eens zijn dat de manier waarop het eerste punt is gestipuleerd, namelijk 'het uitbreiden van het onderwijs van de Arabische taal en de Marokkaanse cultuur', een andere diepgang heeft dan de klemtoon op de andere cultuur. Met dit laatste heb ik trouwens geen enkel probleem. Men liet het uitschijnen alsof de andere taal zou

Van Dijk

worden geïntegreerd als een vak. We wensen daartegen te waarschuwen.

Wij hebben ook kennis genomen van de door u aangehaalde buitenlandse voorbeelden. We moeten er toch voor zorgen dat het verwerven van het Nederlands, zij het als tweede taal, de primaire uitdaging blijft van ons onderwijsbestel.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. We hebben begrepen dat het niet de bedoeling is het experiment van Gent te veralgemenen maar wel om het accent te leggen op wat u noemt 'het ontwikkelen van de culturele identiteit'. Het is zeer goed dat men de autochtonen ook kennis laat maken met de culturele identiteit van de allochtonen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik wil toch nog aanstippen dat de afspraak die werd gemaakt, erin bestaat dat er werkgroepen worden samengebracht die bestaan uit Vlaamse experts én experts uit landen die ervaring hebben met dit probleem. De be-

doeling is gegevens uit te wisselen en te komen tot een Europees systeem waarin iedereen zich kan terugvinden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op dinsdag 19 juni 2001 om 14.30 uur en op woensdag 20 juni 2001 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 15.27 uur.*
